

**CONSILIUL PENTRU PREVENIREA ȘI ELIMINAREA DISCRIMINĂRII
ȘI ASIGURAREA EGALITĂȚII**

**СОВЕТ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ И ЛИКВИДАЦИИ ДИСКРИМИНАЦИИ И ОБЕСПЕЧЕНИЮ РАВЕНСТВА
COUNCIL FOR PREVENTING AND ELIMINATING DISCRIMINATION AND ENSURING EQUALITY**

Adresa: Republica Moldova, Chișinău, MD-2004
bd. Ștefan cel Mare, 180, bir. 405
tel.: +373 (022) 21-28-17
www.egalitate.md
info@egalitate.md

Адрес: Республика Молдова, Кишинёв, MD-2004
бул. Штефан чел Маре, 180, каб. 405
тел.: +373 (022) 21-28-17
www.egalitate.md
info@egalitate.md

Nr. 03/ 1779 din 09.09. 2021
La CDO-5 nr. 216 din 19.08.2021

**Dlui Grigore NOVAC,
Președintele Comisiei drepturile omului și
relații interetnice**

Copie: **Dlui Serge DUDNIC**
e-mail: sdudnic@gmail.com

Stimate domnule Președinte,

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a examinat adresarea dvs. în legătură cu petiția dlui Sergiu Dudnic și vă comunică următoarele.

În partea ce ține de solicitarea de a confirma/infirma faptul adresării dlui Dudnic la Consiliu și informării despre acțiunile/rezultatul examinării acesteia, Consiliul confirmă că, la data de 13 iulie 2020, Sergiu Dudnic, acționând în calitate de persoană interesată, a sesizat instituția, solicitând constatarea discriminării în denumirea obiectului școlar de istorie. În petiția adresată Consiliului persoana interesată a pretins că, denumirea actuală a disciplinei „Istoria românilor”, ar leza sentimentele etnice, argumentând că, această etnie (se are în vedere românii) cumulează doar 7% din numărul total al etniilor care locuiesc în Republica Moldova, fapt ar constitui o încălcare a drepturilor etnice ale populației Republicii Moldova și o încălcare a drepturilor copiilor la o educație echitabilă.

În contextul examinării sesizării respective, Consiliul a solicitat poziția Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, care a informat că curriculum școlar la „Istoria românilor” a fost pus în aplicare, conform art.40 alin. (4) al Codului educației, prin decizia Consiliului Național pentru Curriculum nr. 22 din 5 iulie 2019 și a ordinului ministrului nr.906 din 17 iulie 2019, la elaborarea căreia s-a ținut cont de recomandările experților internaționali referitoare la studierea istoriei. De asemenea, MECC a subliniat că conținuturile educaționale conform Curriculumului la disciplină sunt structurate, pentru toate ciclurile din învățământul general, pornind de la istoria locală spre istoria națională, regională și universală, eșalonate în context cronologic sau problematic, în funcție de epoca studiată, care sunt accesibile online¹. Tot în contextul examinării sesizării în cauză, Consiliul, în conformitate cu prevederile pct. 54 din Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea nr. 298/2012, a organizat o ședință de audieri, invitând toate părțile vizate (Sergiu Dudnic și reprezentantul MECC). În cadrul ședinței părțile și-au expus punctele de vedere pe marginea subiectului abordat, și anume privind denumirea disciplinei școlare vizate prin raportare la standardele de nediscriminare, inclusiv la formele de discriminare reglementate prin Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012.

În urma acestui exercițiu, în conformitate cu prevederile pct. 62 din Regulamentul citat supra, membrii urmau să examineze toate informațiile și documentele legate de fapta de

¹ https://mecc.gov.md/sites/default/files/istoria_curriculum_gimnaziu_rom.pdf

discriminare la care se referea sesizarea, iar membrul raportor urma să întocmească un proiect de decizie, pe care să îl prezinte Consiliului spre aprobare. În ședința de deliberare, atunci când s-a pus în discuție soluția propusă de membrul raportor s-au ridicat mai multe aspecte problematice care au pus în impas soluționarea cauzei cu adoptarea deciziei. Pe această cale, Consiliul explică că, în conformitate cu prevederile pct. 64 din Regulamentul citat, pentru ca decizia să fie adoptată este necesar votul a 3 membri. Din considerentul că subiectul abordat în speță este sensibil și ar putea avea un impact controversat, membrii Consiliului nu au ajuns la o poziție clar definită cu argumente solide, indiferent dacă ne referim la constatare sau la neconstatare, poziție care să fie susținută unanim de cel puțin 3 membri. Respectiv, până în prezent, în cauza nr. 150/20, Consiliul nu a emis nici o decizie.

Pentru a depăși situația creată, în vederea ghidării membrilor de a veni cu o soluție echidistantă și în conformitate cu standardele privind nediscriminarea, Consiliul, în temeiul acordului de colaborare cu Centrul pentru drepturile omului de pe lângă Universitatea din Ottawa, Canada, a intervenit cu solicitarea unei expertize independente și imparțiale pe marginea circumstanțelor speței. Astfel, procedura de soluționare a cauzei a fost suspendată până la recepționarea documentului de *Amicus Curiae*. Respectiv, vă informăm că până în prezent, Consiliul nu a recepționat opinia formalizată pe marginea solicitării înaintate, deși, au fost purtate unele discuții cu experții canadieni la subiect.

Consiliul vă asigură că, imediat ce membrii Consiliului vor finaliza procedura administrativă, soluția va fi comunicată, neîntârziat tuturor participanților.

Cât privește solicitarea dvs. de a expune opinia Consiliului vizavi de subiectul dedus examinării, vă informăm că, la moment, ținând cont de explicațiile oferite supra, suntem în imposibilitatea obiectivă de a o expune. Or, orice opinie particulară a unui membru va putea fi catalogată drept o antepronunțare, ceea ce va duce la excluderea acestuia de la examinare și va complica și mai mult procesul de soluționare.

Cu toate acestea, în situația în care veți dori să abordați subiectul de pe platforma parlamentară, Consiliul sugerează să atrageți atenția la următoarele întrebări care ar trebui abordare în ansamblu:

- 1) poate denumirea unei discipline școlare constitui discriminare?
- 2) dacă denumirea unei discipline școlare ar avea impact substanțial asupra dreptului la învățătură?
- 3) poate denumirea discipline școlare „Istoria românilor” să fie analizată în contextul unei forme de discriminare atât timp, cât programul de studii include istoria locală, istoria națională, regională și universală, inclusiv culturile minorităților naționale în localități dens populate de reprezentanții acestor minorități?
- 4) dacă denumirea actuală a disciplinei școlare „Istoria românilor” poate fi considerată drept o segregare etnică în domeniul educației?
- 5) dacă denumirea actuală a disciplinei școlare „Istoria românilor” poate fi considerată ca aducând atingere demnității persoanelor aparținând altor etnii, decât celei române?
- 6) dacă denumirea actuală a disciplinei școlare „Istoria românilor” poate fi considerată ca promovând ideea superiorității unei etniei vizate?
- 7) consensul european² în privința denumirii disciplinei constituie un argument fondat pe măsură să atragă necesitatea adoptării aceleiași abordări?

Consiliul rămâne deschis pentru a continua discuțiile pe marginea subiectului abordat, la orice nivel. Or ținând cont de potențialul impact pe care îl poate avea decizia Consiliului pe subiectul vizat, aspectul temporar nu trebuie să prevaleze.

Președinte

Ian FELDMAN

² În sensul că nici într-o țară europeană în denumirea disciplinei în care se predă istoria nu este evidențiat aspectul etnic/ nu conține sintagma despre etnie.